

Waar ouders strijden raakt kind uit beeld

In een conflictscheiding zijn ouders erg gericht op elkaar. Vaak met de beste bedoelingen voor hun kinderen. Maar toch dreigen die in zo'n situatie uit beeld te raken. Verschillende programma's, waaronder Kinderen uit de Knel, stellen dan ook het kind centraal. Dat staat op de voorgrond en niet het conflict. Daarover, en over nog veel meer, ging de eerste Aan Tafel Ontbijtsessie in de regio Zuidoost-Brabant.

De opkomst tijdens deze Aan Tafel op **7 juni** in de raadszaal van de gemeente Veldhoven, is onverwacht groot. De organisatie had gehoopt op een kleine dertig mensen. Maar het zijn er vijftien: van gemeentemedewerkers tot studenten en van ervaringsdeskundigen tot mensen van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG).

Onder jeugdprofessionals in Midden-Brabant is Aan Tafel inmiddels een begrip. Beleidsmedewerker Liesbeth Faas van Fontys Hogescholen nam het initiatief, samen met Vivian Jacobs van het kennisnetwerk SJS (Samenwerkende Jeugdzorg Specialisten). Ze wilden professionals in de jeugdzorg bij elkaar brengen. "Want we hebben elkaar nodig: generalisten, specialisten, mensen uit het onderwijs enzovoorts", zegt Liesbeth. Ze doet een oproep aan organisaties om mee te doen.

Humanitas

De ervaringsdeskundige die vandaag zou spreken, is er helaas niet. Dus nu is het podium aan Maaike van Lente, vrijwilliger bij [BOR \(Begeleide Omgangsregeling\)](#) van Humanitas.

Ze vertelt over de eerste scheiding waarbij ze betrokken was: “Het conflict escaleerde toen moeder een psychose kreeg. Ze werd opgenomen en de kinderen kwamen via de politie bij vader terecht.” Die voelde zich enorm schuldig. Hij wilde niet dat dat zijn dochters van twaalf en tien hun moeder zouden zien. Maaïke raakt nóg geëmotioneerd als ze terugdenkt aan het moment waarop de jongste haar moeder in de armen vloog. Van tevoren had gezegd dat ze haar wel wilde zien, maar niet aanraken.

Wolf en Roodkapje

Carita Oosterbroek, ouderbegeleider bij het Omgangshuis (Combinatie Jeugdzorg) toont een filmpje over twee ruziënde ouders. Ze zijn gefilmd vanuit het perspectief van het kind. Vader en moeder zijn zo druk met elkaar dat het kind letterlijk en figuurlijk uit beeld blijft.

In een conflictscheiding heeft ieder zijn eigen perspectief. Carita: “Wij proberen dat in beeld te krijgen.” Roodkapje heeft een heel ander verhaal dan de Wolf. Geen enkel perspectief is goed of fout. Er is niet één waarheid. Dat vindt Carita vaak ook het lastige van rechtszaken tussen ouders. “Daar gaat het om gelijk krijgen.”

Wijkteam

Voordat een kind bij het Omgangshuis terecht komt, zijn er vaak al heel veel organisaties bij het gezin of de kinderen betrokken geweest. Zoals de rechtbank, [Villa Pinedo](#), een wijkteam of het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het Omgangshuis, onderdeel van Combinatie Jeugdzorg, voert samen met GGzE het programma [Kind uit de Knel \(KUK\)](#) uit, dat de stem van het kind wil versterken.

Daarbij is ouderbegeleider Carita zich altijd bewust van de kaders waarbinnen ze werkt. De wet bijvoorbeeld, of haar houding als hulpverlener. Gangbare opvattingen in de maatschappij spelen ook een rol, zoals ‘een moeder hoort haar kinderen niet in de steek te laten’.

Heel belangrijk is om uit de strijd te blijven en het welzijn van het kind voorop te stellen. Uiteindelijk willen ouders dat ook: “Ze hebben altijd het beste met hun kinderen voor.” Zodra er één inziet dat het beter is voor het kind om de strijdbijl te begraven, is er een opening.

Onbesproken last

Pedagoge Pleun de Wert praat bij het Omgangshuis met kinderen van drie tot eenentwintig jaar. Die gesprekken werken versterkend: “Onbesproken last is zwaarder dan besproken last.”

Pleun beziet de conflictscheiding altijd vanuit het standpunt van het kind. “Hoe jong ze ook zijn, ze hebben een goed beeld van de scheiding. Vaak hebben ze ook de oplossing.” Ze spreekt kinderen altijd alleen, ook als er broertjes of zusjes zijn. Zo kunnen zij vrijuit praten, zonder dat ze het gevoel hebben partij te hoeven kiezen.

Kinderen maken soms ook presentaties voor hun ouders. Zo horen vader en moeder wat hun kinderen bezighoudt en wat ze nodig hebben van hun ouders. GGZ-psycholoog Jeanne van Loon vertelt over een meisje met een licht verstandelijke beperking. Ze kon zich moeilijk uitdrukken, maar haar presentatie was heel krachtig. “Ze had alleen maar een rood vel met daarop het woord ‘stop’.”

Stelling

Na de sprekers krijgen de aanwezigen een korte casus voorgelegd, over de 13-jarige Kees. Hij woont bij zijn moeder, heeft zijn vader een aantal jaren niet gezien en zegt dat hij daaraan ook geen behoefte heeft. Wat is hier nodig? De reacties variëren van ‘we weten helemaal niks’ tot ‘gewoon met Kees in gesprek gaan’. Wat er volgens Pleun nodig is? “Je professionele bril afzetten en nieuwsgierig zijn naar het levensverhaal van Kees. Daar zitten de antwoorden.”

In de afsluitende vragenronde komt onder meer het netwerk van de ouders aan bod. Een WIJmedewerker vraagt wat er van haar wordt verwacht als ze een cliënt - een vader of moeder - heeft die in een conflictscheiding zit. “Je wilt het toch goed doen voor je cliënt.” Partij kiezen helpt niet om het conflict aan te pakken, maakt ouderbegeleider Carita duidelijk. “Realiseer je altijd: het verhaal klinkt anders als de wolf het vertelt.”

Deelnemer Jessie Picavet, CJG De Kempen, over Aan Tafel:

“Ik vond het fijn een inkijkje te krijgen in het specialisme van het Omgangshuis. Dat zet je scherp op de inhoud. Deze Aan Tafel doet me ook weer beseffen dat we meer samen moeten optrekken, dat de lijntjes nóg korter kunnen. Wat ik van deze bijeenkomst meeneem naar mijn werk? De kaders in de gaten houden; je niet mee laten zuigen in de strijd.”